

ЗАТВЕРДЖЕНО
Методичною радою
університету
від 30.08.2023
(протокол №5)

Силабус
навчальної дисципліни
Організація освітнього процесу в
ГПД
2023–2024 навчальний рік

Освітньо-професійні програми *Початкова освіта*.
Спеціальність *013 Початкова освіта*
Галузь знань *01 Освіта/Педагогіка*
Рівень вищої освіти *перший*

1. Контактна інформація викладача

Викладачка	кандидатка педагогічних наук, доцентка катедри педагогіки Анжеліка ЛЕСИК
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/tolkachova/
Контактний тел.	+380502448396
Е-mail викладачки:	as_lesyk@ukr.net
Графік консультацій	відповідно до графіку індивідуальних консультацій (за попередньою домовленістю)

2. Опис навчальної дисципліни

Обсяг навчальної дисципліни на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна та індивідуальна робота	Звітність
3/90	16	14	60	залік

Семестр: осінній.

Мова навчання: українська.

Статус навчальної дисципліни: вибіркова.

Ключові слова: група продовженого дня, завдання групи продовженого дня, потенційні можливості ГПД, освіта, виховання, зміст освіти, принципи і правила,

методи та засоби, форми й системи навчання, контроль, планування, технології виховання.

Предмет навчальної дисципліни: теоретичні засади організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Метою навчальної дисципліни є ознайомлення студентів із сутністю поняття «група продовженого дня» як форма організації освітнього процесу в ЗЗСО; з основними нормативними документами що забезпечують організацію роботи групи продовженого дня; з історію розвитку груп продовженого дня.

Програмні компетентності та результати навчання:

Програмні результати навчання (ПР) (за стандартом)

ПР 1. Розуміння змісту нормативних документів, що регламентують функціонування початкової освіти: Державного стандарту початкової освіти, Типових освітніх програм; сучасні методичні системи в умовах варіативності початкової освіти.

ПР 2. Знання фундаментальних та психолого-педагогічних основ наук, які забезпечують реалізацію Державного стандарту початкової освіти, Концепції Нової української школи та вміння реалізовувати їх.

ПР 3. Уміння моделювати та організовувати освітній процес у початковій школі, розробляти навчально-методичне забезпечення, застосовувати сучасні ІКТ, у тому числі й для дистанційного навчання.

ПР4. Уміння формувати ключові і предметні компетентності молодших школярів.

ПР 5. Уміння оцінювати навчальні досягнення здобувачів початкової освіти.

ПР 6. Уміння створювати сприятливе здоров'язбережувальне освітнє середовище для здобувачів початкової освіти, дбати про їхнє фізичне, психічне (інтелектуальне й емоційне) та соціальне здоров'я.

ПР 7. Уміння здійснювати пошук наукових джерел, використовуючи різноманітні ресурси (періодичні видання, веб-сайти, портали тощо), впроваджувати їх в освітній процес початкової школи.

ПР 8. Уміння навчати молодших школярів працювати як самостійно, так і в команді для досягнення очікуваного результату.

ПР 9. Уміння постійно вдосконалюватись особистісно та професійно, творчо використовувати перспективний педагогічний досвід вітчизняних та зарубіжних педагогів.

3. Перелік тем навчальної дисципліни:

Змістовий модуль 1.

Тема 1–2. Група продовженого дня в системі організації освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти

Група продовженого дня: сутність, мета, завдання, функції. Основні нормативні документи, як керівні положення в організації освітнього процесу групи продовженого дня. Група продовженого дня: історичний екскурс.

Змістовий модуль 2.

Тема 3–4. Організаційно-педагогічні аспекти створення та функціонування групи продовженого дня в початковій ланці освіти.

Порядок відкриття та комплектування груп продовженого дня. Форми роботи в ГПД. Режим роботи групи продовженого дня. Особливості організації ГПД в умовах Нової української школи. Матеріально-технічне забезпечення ГПД.

Змістовий модуль 3.

Тема 5–6. Діяльність вихователя групи продовженого дня як багатоваріантна

Вихователь групи продовженого дня: функції, права та обов'язки. Формування сприятливого психологічного клімату в дитячому колективі ГПД. Особливості взаємодії вихователя ГПД з першокласниками. Співпраця вихователя групи продовженого дня з фахівцями: класоводом, практичним психологом, логопедом, бібліотекарем. Взаємодія вихователя групи продовженого дня з батьками вихованців та особами, які їх замінюють: мета, принципи та педагогічні умови взаємодії.

Змістовний модуль 4

Тема 7–8. Методичні аспекти організації освітнього процесу в групі продовженого дня

Планування та організація навчально-виховного процесу в умовах ГПД. Особливості організації ГПД для першокласників. Методи стимулювання і мотивації пізнавально-розвивальної діяльності першокласників в умовах ГПД. Режим роботи ГПД для 1 класу. Значення відпочинку та розваг на групі продовженого дня для розвитку пізнавальної діяльності першокласників. Специфіка організації навчально-виховної роботи у різновіковій групі продовженого дня.

4. Політика навчальної дисципліни

Політика щодо відвідування навчальних занять. Відвідування навчальних занять (лекційних і практичних занять), контрольного заходу (заліку) є обов'язковим. За об'єктивних обставин навчання може здійснюватися в он-лайн режимі.

Політика щодо пропусків навчальних занять. У разі пропуску навчальних занять із поважних причин здобувач має право їх відпрацювати за графіком консультацій (подати конспект лекції; навчальні й контрольні завдання, передбачені тематичними планами практичних занять).

Політика щодо підготовки здобувачів до практичних занять. Підготовка до практичних занять включає: ознайомлення із силабусом і робочою програмою навчальної дисципліни, тематичними планами практичних занять; опрацювання матеріалів лекцій, підручників, посібників, монографій, законодавчих і нормативних документів та інших рекомендованих джерел; написання плану (стислого конспекту) відповідей на питання для обговорення, виконання завдань для самостійної та індивідуальної роботи.

Політика щодо використання телефонів та інших електронних пристроїв. Під час проведення навчальних занять електронні пристрої мають перебувати в безшумному режимі роботи. Користування електронними пристроями в цілях, не пов'язаних із навчанням, є неприпустимим.

Політика дотримання академічної доброчесності полягає в дотриманні норм “Положення про академічну доброчесність у Бердянському державному педагогічному університеті” (<http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/akademdobrochesnist-sayt.pdf>): самостійно виконувати навчальні і контрольні завдання; посилалися на джерела інформації в разі використання ідей, тверджень, відомостей; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, джерела інформації.

Підготовка завдань самостійної та індивідуально-дослідної роботи здійснюється у письмовому або електронному (розміщення файлів на платформі Moodle) вигляді та

передбачає усне обговорення питань протягом семінарського заняття з теми або під час індивідуальної/групової консультації. Роботи, які виконано не в повному обсязі або оформлено без дотримання вимог, повертаються здобувачеві на доопрацювання. Повторно здати роботу на перевірку необхідно не пізніше, ніж через тиждень після проведення заняття з відповідної теми (письмово/в електронному вигляді на платформі Moodle).

В умовах дистанційного навчання лекційні, семінарські заняття проводитимуться в онлайн-режимі у визначений розкладом час. Самостійні та індивідуально-дослідні роботи надсилаються на оцінювання через систему Moodle у визначений політикою курсу термін. Консультації здобувачів проводитимуться згідно з визначеним графіком.

Результати навчання, отримані здобувачами вищої освіти у неформальній чи інформальній освіті, визнаються згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в БДПУ (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/01/OOP_BSPU_2020.pdf) та Положенням про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у БДПУ (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/01/Kryterii_ocin_2020.pdf)/

5. Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність

Сервісні програмні засоби загального призначення (персональний комп'ютер, загальноновживані комп'ютерні програми й операційні системи, мультимедійний проєктор, дошка-екран, програмні засоби для контролю і вимірювання знань, умінь і навичок студентів); електронні бази даних (електронні енциклопедії, підручники, посібники, довідники та словники; бібліотеки електронної наочності). Технічне (ноутбук, мультимедійне обладнання, інтерактивна дошка тощо); програмне (Microsoft Office (Power Point, Word), Zoom, Moodle, репозитарій); наочність (мультимедійні презентації, навчальні фільми).

6. Схема оцінювання:

Поточне тестування та самостійна робота							Залік	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	60	100
5	5	6	6	6	6	6		

7. Список рекомендованих джерел:

Основні

1.Алексеев Т. Ф. Група подовженого дня. Енциклопедія освіти / НАПН України; гол. ред. В. Г. Кремень. 2-ге вид., допов. та перероб. Київ : Юрінком Інтер, 2021. С. 179.

2.Білавич Г., Дідух І., Пасайлюк Г., Організація позаурочного освітньо-виховного процесу крізь призму світового досвіду. Нова педагогічна думка. № 3 (111). 2022. С. 3–8.

3.Бондаренко Г., Ващенко О. Методичні основи організації оздоровчої діяльності майбутнього вчителя початкової школи в групі подовженого дня. *Молодь і ринок*. № 10 (196). 2021. С. 79–84.

4.Брижак Н. Ю., Туряниця М. М. Дозвілєва діяльність як важлива складова режиму роботи групи подовженого дня. Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції : збірник тез доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції (26–27 жовтня 2023 р.) / гол. ред. Т. Д. Щербан. Мукачево : МДУ, 2023. С. 129–131.

5.Васьківська Г. О. Навчання. Енциклопедія освіти / НАПН України; гол. ред. В. Г. Кремень. 2-ге вид., допов. та перероб. Київ : Юрінком Інтер, 2021. С. 616–617.

6.Вишківська В. Б., Шикиринська О. В. Інтерактивні методи навчання: ознаки та особливості використання. Міжнародний науковий журнал “Грааль науки”. 2021. № 2–3. С. 502–504.

7. Гавлітіна Т. Інноваційні освітні практики : створення та впровадження в новій українській школі. *Нова педагогічна думка*. № 3 (115). 2023. С. 20–25.

8. Гвоздецька С. В., Рибалко П. Ф., Прокопова Л. І., Дубинська О. Я., Красілов А. Д. Особливості розвитку спритності у дітей молодшого шкільного віку в групах продовженого дня. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. № 2 (340). Ч. 1. 2021. С. 168–178.

9. Голуб О., Лесик А., Щербакова Н. Педагогічні умови ефективної діяльності вихователя групи подовженого дня. *Молодь і ринок*. № 2 (200). 2022. С. 82–87.

10. Горелова О. В. Ігрові технології в освітньому процесі НУШ. Готовність дитини старшого дошкільного віку до систематичного навчання в школі : матеріали Всеукраїнської наук.-прак. онлайн-конф. (6, 13, 20 квітня 2023р.). Київ : Інститут психології ім. Г. С. НАПН України, 2023. С. 81–85.

11. Дистанційне навчання : виклики, результати та перспективи. Порадник. З досвіду роботи освітян міста Києва : навч.-метод. посіб. / упоряд. : І. П. Воротникова, Н. В. Чайковська. Київ : Київський університет ім. Б. Грінченка, 2020. 456 с.

12. Концепція Нової української школи. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> (дата звернення : 15.08.2023).

13. Наказ Міністерства освіти і науки України “Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти” № 2205 від 25 вересня 2020 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-20#Text> (дата звернення : 29.08.2023).

14. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Порядку створення груп подовженого дня у державних і комунальних закладах загальної середньої освіти» № 677 від 25 червня 2018 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0865-18#Text> (дата звернення : 29.08.2023).

15. Нетребенко С. Моніторинг створення безбар’єрного простору в закладах загальної середньої освіти. *Наукові записки молодих учених*. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка. №12. 2023. URL :

<https://phm.cuspu.edu.ua/ojs/index.php/SNYS/article/view/2068/pdf> (дата звернення : 29.08.2023).

16. Нова українська школа : організація позаурочної діяльності в початковій школі на засадах партнерської взаємодії учасників освітнього процесу : навч.-метод. посіб. / Гущина Н. І., Орлова Т. Г., Кондратова Л. Г. Київ : Освіта, 2021. 160 с.

17. Нова українська школа : poradnik vohovatelju grupy podovzhenogo dnia u zakladaх zagalnoї serednoї osvіti : navchalno-metodичний posіbник / за ред. Дмитрів Г. І., Стрільчик Г. Д. Львів : Світ, 2019. 224 с.

18. Нова українська школа : poradnik для вчителя / за ред. Бібік Н. М. Київ : Літера ЛТД, 2019. 208 с.

19. Poradnik для вчителів. Активності для учнів та учениць у бомбосховищах шкіл. URL : <https://znayshov.com/FR/16740/729.pdf> (дата звернення : 15.08.2023).

20. Про освіту : Закон України від 02.07.2023 № 2145-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення : 15.08.2023).

21. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 05.06.2023 № 463-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/463-20#Text> (дата звернення : 15.08.2023).

22. Про позашкільну освіту : Закон України від 22.05.2021 № 1841-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14#Text> (дата звернення : 15.08.2023).

23. Савченко С. В. Питання інклюзивного навчання в групі продовженого дня : особливості вирішення. Компетентнісне спрямування дошкільної та початкової освіти в умовах нової української школи : збірник матеріалів III Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (15 грудня 2020 р.) / автори упоряд. : М. Войцехівський, С. Івашнєва, О. Кочерга, А. Гончаренко, Н. Дятленко, Л. Меленець. Київ : ІПО КУБГ, 2020. С. 271–276.

24. Указ Президента України “Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі” № 195/200 від 25 травня 2020 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/195/2020#Text> (дата звернення : 29.08.2023).

Додаткові

1. Гнатюк О. В. Психологічні особливості організації навчання молодших школярів в умовах воєнного стану. Нова українська школа : психологічні проблеми : збірник тез наукових доповідей III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (23 червня 2022 року) / за ред. С. Д. Максименка. Київ : Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2022. С. 7–11.

2. Словник термінів і понять сучасної освіти / за заг. ред. Л. М. Михайлової. Сєверодонецьк, 2020. 194 с.

3. Стаємо сильнішими разом : методичний poradnik з використання ресурсів ОДГ/ОПЛ у роботі з дитячими спільнотами задля сприяння інтеграції дітей, які опинилися в умовах війни / укладачі : М. Гриньова, Д. Карпенко, О. Солнцева; за заг. ред. Н. Г. Протасової, В. В. Полторак, Ю. О. Молчанової. Київ, 2023. 165 с.